

Uppdragsbeskrivning för sjukgymnast/fysioterapeut i kommunal hälso- och sjukvård

Socialförvaltningen, Motala kommun

Beslutsinstans: Verksamhetschef
Datum: 2014-10-27
Reviderande instans: Verksamhetschef
Datum: 2017-09-06

Diarienummer: 14/SN 0134
Paragraf:
Diarienummer: 18/SN 0117
Paragraf:

Gäller från:

Uppdragsbeskrivning för sjukgymnast/ fysioterapeut i kommunal hälso- och sjukvård

Inledning

Den kommunalt anställda sjukgymnastens /fysioterapeutens ansvarområde i Motala kommun omfattar rehabilitering och hjälpmedel i ordinärt och särskilda boenden samt dagverksamhet. Rehabiliteringsansvaret är kopplat till beslut enligt Socialtjänstlagen och/ eller Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), samt är en del av den öppna hälso-och sjukvården. Arbetet är en integrerad del i socialtjänsten och styrs av såväl Hälso-och sjukvårdslagen (HSL) som socialtjänstlagens och LSS intentioner.

Den kommunala hälso-och sjukvården ska genomsyras av ett humanistiskt synsätt, utgå från ett helhetsperspektiv och bedrivs i enlighet med vetenskap, beprövad erfarenhet, etiskt förhållningssätt, gällande lagar, föreskrifter, allmänna råd, standarder, kommunövergripande och lokalt verksamhetsanknutna rutiner. Att arbetet ska utgå ifrån helhetssyn och etiskt förhållningssätt innebär att

- Utgå från en värdegrund som vilar på en humanistisk människosyn
- Visa omsorg och respekt för patientens autonomi, integritet och värdighet
- Tillvarata patientens och /eller närståendes kunskap och erfarenheter
- Visa öppenhet och respekt för olika värderingar och trosuppfattningar
- Utifrån patientens och/eller närståendes önskemål och behov föra deras talan
- Tillämpa gällande forskningsetiska konventioner.
- Tillvarata arbetslagets och andras kunskaper/erfarenheter och genom teamsamverkan bidra till en helhetssyn på patienten.

Sjukgymnast/fysioterapeut har en specifik kompetens med kännedom om människans normala funktioner, sjukdomar och behandlingar. Sjukgymnast/fysioterapeut ska arbeta för hög patientsäkerhet och god kvalitet i vården. Sjukgymnast/ fysioterapeut måste ges befogenheter i enlighet med sitt ansvar, vilket förutsätter en överenskommelse mellan verksamhetschef/ enhetschef och ansvarig rehabiliteringspersonal.

Behörighetskrav

Legitimerad sjukgymnast/ fysioterapeut.

Kompetensutveckling

Ledningen för verksamheten ska tillsammans med sjukgymnast/ fysioterapeut utarbeta en kompetensplan i enlighet med det uppdrag hon/han har att fullgöra i sin roll som rehabiliteringspersonal.

Ansvarsområden

Lagar/författningar mm.

- Hålla sig informerad och arbeta utifrån gällande lagstiftning, författningar, standarder, föreskrifter, rutiner, avtal, aktuella vårdprogram och kontinuerligt följa nya rön inom ramen för hälso-och sjukvården.

Rutiner och riktlinjer

- Ansvara för att kommunövergripande rutiner som utarbetas av medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) eller medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) eller följs.
- Utifrån de kommunövergripande rutinerna arbeta fram lokalt verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer gällande hälso-och sjukvårdsarbetet i samråd med övrig vårdpersonal, ansvarig verksamhetschef/ enhetschef och som sanktioneras av MAR/ MAS.
- Ansvara för att läns-gemensamt regelverk för hjälpmedelsförskrivning följs.
- Tillsammans med verksamhetschef/ enhetschef ansvara för att kommunövergripande och lokala rutiner är kända av all personal.
- Ansvara för att nödvändig utrustning, anvisningar, information och lokalt utarbetade/verksamhetsanpassade rutiner finns lättillgängliga för aktuell personal.
- Ansvara för att gällande hygienrutiner följs.

Utveckla/ Kvalitetssäkra/Utvärdera

- Aktivt delta i enhetens utvecklings-och kvalitetsarbete.
- Följa upp, utvärdera, hälso-och sjukvården och omvårdnaden enligt HSL och för verksamhetens uppsatta kvalitetsmål enligt HSL.
- Ansvara för att rapportering sker, då den boende utsätts för skada, sjukdom eller risk för skada/sjukdom och anmäla enligt gällande rutiner till verksamhetschef/ enhetschef och MAR/ MAS.
- Ansvara för ett eller flera specialområden, självständigt eller i grupp.

Arbetsbeskrivning

Bedömning inom ordinärt och särskilt boende av funktionsförmåga, rehabiliteringspotential, fallrisk, hjälpmedelsbehov, förflyttningsförmåga och lämpligaste förflyttningsmetod.

Fortgående sörja för patienternas fysiska välmående. Rekommendera träning eller lämpliga aktiviteter för att patienten ska återgå till tidigare funktionsnivå och hålla sig fysisk aktiv.

Sträva efter att patienten ska kunna utföra träningen själv och i annat fall delegera träningen till personal alternativt själv hjälpa patienten med träningen om så är nödvändigt. Skriva egenvårdsplaner när det är befogat. Undersöka rörelseapparaten.

Hålla kontakt med personal i verksamheten samt stötta och handleda i arbets- och förflyttnings-teknik. Informera och instruera personal i hjälpmedelshantering. Informera om hur träningen ska utföras om patienten behöver hjälp med detta. I rimlig utsträckning medverka på personalmöten, individuell rehabilitering och omvårdnadsplanering(IORP) för bättre informationsöverföring mellan sjukgymnast/fysioterapeut och personalen. Hålla förflyttningsutbildningar.

Rehabiliteringssinsatser

- Genomföra förebyggande och hälsofrämjande insatser.
- Bedöma och följa upp den enskildes aktivitets och funktionsförmåga
- Ansvara för att hälso-och sjukvårdsinsatser planeras i samråd med den enskilde och närstående samt dokumenteras i en rehabiliteringsplan.
- Ansvara för att insatser som bedöms som egenvård i rehabiliteringsplanen överförs till omvårdnadspersonal i form av ordination (SOL).
- Ansvara för att genomföra träningsinsatser individuellt eller i grupp.
- Ansvara för förskrivning av tekniska hjälpmedel (bedöma behov, prova ut, beställa, instruera och följa upp).
- Samarbeta med berörda yrkeskategorier kring den enskilde i det dagliga arbetet samt vid vårdplanering för att säkra informationsöverföring

Undervisa – Handleda – Delegera

- Stödja, undervisa och handleda personal, studerande och anhöriga.
- Ansvara för att delegering sker och följs upp enligt gällande lagar och lokala rutiner.

Dokumentation/ Rapportering

- Utifrån patientdatalagen och kommunens rutiner dokumentera på ett säkert sätt
- Ansvara för att en adekvat rapportering sker, skriftligt och muntligt.

Komplettering avseende sjukgymnast/fysioterapeuts insatser inom sociala resursverksamheten

Detta är ett förtydligande av de åtgärder som sjukgymnast/fysioterapeut gör inom Social resursverksamhet vad gäller rehabiliterings -och habiliteringsinsatser.

Sjukgymnast/fysioterapeut-insatser inom Social resursverksamhet (SRV)

Den kommunalt anställda sjukgymnastens/fysioterapeutens ansvarområde i Motala kommun omfattar rehabilitering och hjälpmedel i ordinärt och särskilda boenden samt dagverksamhet. Rehabiliteringsansvaret är kopplat till beslut enligt Socialtjänstlagen och/ eller Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), samt är en del av den öppna hälso-och sjukvården. Arbetet är en integrerad del i socialtjänsten och styrs av såväl Hälso-och sjukvårdslagen (HSL) som socialtjänstlagens och LSS intentioner.

Sjukgymnastresurs inom SRV, Motala kommun är i dag ca 70 %. Initialt har gruppboendena med äldre, fysiskt funktionshindrade och tyngre rehabiliteringsärenden prioriterats. Till grund för initial prioritering gällande behov av sjukgymnastresurs inom SRV är ett projektarbete som sjukgymnast samt arbetsterapeuter från KommunRehab utförde och avslutade 2010.

Arbetsbeskrivning

- Bedömning inom ordinärt och särskilt boende av funktionsförmåga, rehabiliteringspotential, fallrisk, hjälpmedelsbehov, förflyttningsförmåga och lämplig förflyttningsmetod.
- Upprätta rehabiliteringsstatus tillsammans med arbetsterapeut vid inflytt samt göra en rehabiliteringsnivåbedömning som underlag för vidare planering av ev. rehabiliteringsåtgärder.
- Upprätta rehabiliteringsplan vid omfattande rehabiliterings/habiliteringsbehov.
- Rekommendera träning eller lämpliga aktiviteter i syfte att bibehålla/återgå till tidigare funktionsnivå och hålla sig fysisk aktiv. Sträva efter självständigt utförande av träning och i annat fall delegera träningen till personal, alternativt att sjukgymnast/fysioterapeut stöttar upp med initialt träning.
- Andningsgymnastik samt slemmobilisering vid behov. Inhalationskontroll av teknik/ kraft.
- Förskriva/utprova hjälpmedel efter individuell bedömning.
- Bedöma behov av arbetstekniska hjälpmedel i samråd med enhetschef på boende, daglig verksamhet, inom personlig assistans där kommunen är assistansanordnare samt vid korttidsboende för barn och ungdomar.
- Informera och instruera personal i hjälpmedelshantering.
- Stötta/handleda personal i verksamheten i arbets- och förflyttnings teknik i brukarnära situationer.
- Hålla förflyttningsutbildningar.
- I rimlig utsträckning medverka på personalmöten/daglig verksamhet.
- Delta i vårdplanering (VPL) och samordnad individuell plan (SIP) vid behov.

Akuta behov prioriteras i samråd med arbetsterapeuterna inom SRV.

I syfte att få till likvärdiga rehabiliteringsåtgärder sker samarbete med sjukgymnaster/fysioterapeuter i närliggande kommuner Mjölby, Vadstena, Ödeshög och Boxholm genom fysiska träffar 2 gånger/år.

Sjukgymnast/fysioterapeut har en specifik kompetens med kännedom om människans normala funktioner, sjukdomar och behandlingar. Sjukgymnast/fysioterapeut ska arbeta för hög patientsäkerhet och god kvalitet i vården

Arbetsbeskrivning sjukgymnast

- Bedömning på struktur-/aktivitetsnivå
- Träning på struktur-/aktivitetsnivå
- Hjälpmedelsutprovning
- Arbetstekniska ärenden
- Kognitiv träning
- Förflyttningsbedömning
- Förflyttningsutbildning
- Smärtbehandling
- Fallprevention
- Intyg till berörda myndigheter
- Gemensam inskrivning i Hemrehab
- Gemensam inskrivning i SÅBO
- Individuell omvårdnads- och rehabiliteringsplanering (IORP)
- Upprätta rehabplan
- Upprätta egenvårdsplan
- Delta på vårdplanering (LiM, korttids, ordinärt boende)
- Handleda studenter
- Handleda och utbilda personal
- Handleda anhöriga
- Dokumentation
- Administrativa uppdrag
  - telefontid
  - hjälpmedelsförråd
- Utvecklingsarbete